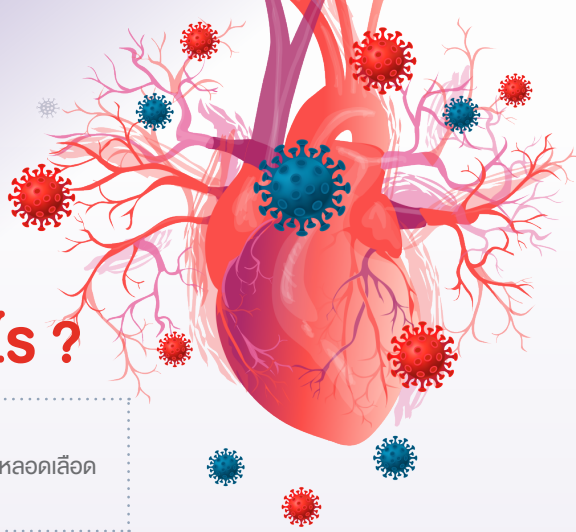

โรคหัวใจ และหลอดเลือด กับโควิด 19 เกี่ยวข้องกันอย่างไร ?

นพ.วิโรจน์ เมืองศิลปศาสตร์

แพทย์ผู้เชี่ยวชาญ สาขาอายุรศาสตร์โรคหัวใจและหลอดเลือด
โรงพยาบาลจุฬารัตน์

ปัจจุบันพบว่าการติดเชื้อโควิด 19 ส่งผลให้เกิดการอักเสบของอวัยวะต่าง ๆ ที่ร่างกาย ซึ่งอาจส่งผลเสียต่อหัวใจและอวัยวะอื่น ๆ โดยผู้ป่วยโรคหัวใจและหลอดเลือดมีความเสี่ยงสูงที่จะเกิดภาวะหัวใจล้มเหลวและภาวะแทรกซ้อนอื่น ๆ บางรายมีอาการต่อเนื่องเป็นสัปดาห์หรือเป็นเดือนหลังจากติดเชื้อโควิด 19 ซึ่งอาการที่พบได้แก่ เจ็บหน้าอก เหนื่อยง่าย หายใจเร็ว ใจสั่น ในกรณีที่มักภาวะหัวใจล้มเหลวมักมีอาการทาบวม หายใจไม่สะดวกเมื่อนอนราบ ในรายที่รุนแรงอาจถึงขั้นช็อก หมดสติ และเสียชีวิตได้¹

จากข้อมูลการศึกษาของ Nature Medicine² พบว่าผู้ป่วยที่ติดเชื้อโควิด 19 เกิดภาวะผิดปกติที่เกี่ยวข้องกับหัวใจและหลอดเลือดเพิ่มขึ้น โดยในผู้ป่วยโควิด 19 จำนวน 1,000 คน จะพบ

- ◎ ภาวะลิ่มเลือดอุดตันที่หลอดเลือดดำบริเวณขา 4 คน
- ◎ ภาวะกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือด 7 คน
- ◎ ภาวะหัวใจเต้นผิดจังหวะ 19 คน
- ◎ ภาวะหัวใจล้มเหลว 11 คน
- ◎ ภาวะลิ่มเลือดอุดตันที่ปอด 5 คน
- ◎ ภาวะเยื่อหุ้มหัวใจอักเสบ 1 คน

กลุ่มเสี่ยงที่มีมักพบภาวะผิดปกติของหัวใจ ได้แก่ ผู้ป่วยสูงอายุ โดยเฉพาะอายุมากกว่า 65 ปี และผู้ป่วยที่มีโรคประจำตัว เช่น โรคหลอดเลือดหัวใจตีบ โรคหลอดเลือดสมอง โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรคอ้วน โรคถุงลมโป่งพองเรื้อรัง และโรคไตวายเรื้อรัง เป็นต้น³

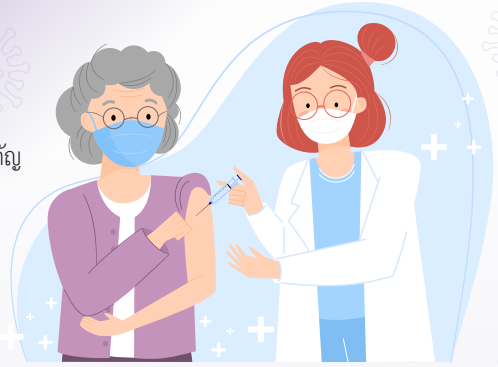
โควิด 19 ส่งผลกระทบต่อหัวใจและหลอดเลือดอย่างไร⁴

เชื้อโควิด 19 จะทำให้กล้ามเนื้อหัวใจเกิดความเสียหาย เกิดภาวะกล้ามเนื้อหัวใจอักเสบ นำไปสู่ภาวะหัวใจล้มเหลวตามมา หรืออาจส่งผลต่อหลอดเลือดหัวใจทำให้เกิดภาวะกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดเฉียบพลัน รวมไปถึงมีผลต่อหลอดเลือดที่อวัยวะส่วนอื่น ซึ่งทำให้เกิดภาวะต่าง ๆ ตามมา เช่น ภาวะลิ่มเลือดอุดตันที่ปอด เป็นต้น

วัคซีนป้องกันโควิด 19

วัคซีนป้องกันโควิด 19 ถือเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยควบคุมการระบาดของโรค ลดความรุนแรงของอาการ และลดการเสียชีวิตในผู้ที่เคยติดเชื้อโควิด 19 มาก่อน การได้รับวัคซีนจะช่วยป้องกันและลดความรุนแรงจากการติดเชื้อซ้ำได้

สำหรับผลข้างเคียงจากการฉีดวัคซีน พบว่ามีทั้งผลข้างเคียงเล็กน้อยไปจนถึงผลข้างเคียงชนิดรุนแรง ซึ่งมีโอกาสเกิดน้อย เช่น การเกิดลิ่มเลือดอุดตันที่บริเวณหลอดเลือดส่วนต่าง ๆ รวมไปถึงการเกิดภาวะกล้ามเนื้อหัวใจอักเสบหรือภาวะเยื่อหุ้มหัวใจอักเสบหลังจากฉีดวัคซีนป้องกันโควิด 19 ชนิดเอ็มอาร์เอ็นเอ ซึ่งพบอุบัติการณ์สูงสุดในเพศชายอายุ 12-17 ปี โดยเฉพาะหลังจากฉีดวัคซีนเข็มที่ 2 อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบความเสี่ยงในการเกิดภาวะแทรกซ้อนด้านหัวใจจากการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด 19 และจากการติดเชื้อโควิด 19 แล้ว พบว่าภายหลังการติดเชื้อโควิด 19 ผู้ป่วยมีความเสี่ยงในการเกิดภาวะกล้ามเนื้อหัวใจหรือเยื่อหุ้มหัวใจอักเสบสูงกว่าการฉีดวัคซีนชนิดเอ็มอาร์เอ็นเอเข็มที่ 2 ถึง 1.8-5.6 เท่า นอกจากนี้ จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าหลังการติดเชื้อโควิด 19 ผู้ป่วยมีความเสี่ยงที่จะเกิดความผิดปกติของหัวใจด้านต่าง ๆ มากกว่าคนที่ได้รับวัคซีนชนิดเอ็มอาร์เอ็นเอทั้งเข็มแรกและเข็มที่ 2⁵

Q: ประโยชน์ของการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด 19 มีมากกว่าความเสี่ยงของการเกิดภาวะแทรกซ้อนด้านหัวใจหรือไม่ ?

A: ถึงแม้ว่าในปัจจุบันจะมีความกังวลเรื่องผลข้างเคียงหลังได้รับวัคซีนป้องกันโควิด 19 แต่จากข้อมูลการศึกษาต่าง ๆ ในปัจจุบัน ยังคงแนะนำให้ประชาชนที่มีอายุ 5 ปีขึ้นไป ฉีดวัคซีนป้องกันโควิด 19 เพื่อป้องกันและลดความรุนแรงของภาวะแทรกซ้อนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อโควิด 19 เช่น ปัญหาสุขภาพในระยะยาว การต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล รวมถึงการเสียชีวิต ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับกรณีการติดเชื้อโควิด 19 แล้ว พบว่าการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด 19 นั้นมีผลดีอย่างชัดเจน และมีความเสี่ยงที่จะเกิดภาวะแทรกซ้อน เช่น ภาวะกล้ามเนื้อหัวใจอักเสบ หรือเยื่อหุ้มหัวใจอักเสบ น้อยกว่า

เอกสารอ้างอิง

1. Guo T, Fan Y, Chen M, Wu X, Zhang L, He T, et al. Cardiovascular Implications of Fatal Outcomes of Patients With Coronavirus Disease 2019 (COVID-19). JAMA Cardiol. 2020;5(7):811-8. 2. Xie Y, Xu E, Bowe B, Al-Aly Z. Long-term cardiovascular outcomes of COVID-19. Nat Med. 2022;28(3):583-90. 3. Xu H, Hou K, Xu R, Li Z, Fu H, Wen L, et al. Clinical characteristics and risk factors of cardiac involvement in covid-19. J Am Heart Assoc. 2020;9(18). 4. Chung MK, Zidar DA, Bristow MR, Cameron SJ, Chan T, Harding CV, 3rd, et al. COVID-19 and Cardiovascular Disease: From Bench to Bedside. Circ Res. 2021;128(8):1214-36. 5. Block JP, Boehmer TK, Forrest CB, Carton TW, Lee GM, Ajani UA, et al. MMWR. Cardiac Complications After SARS-CoV-2 Infection and mRNA COVID-19 Vaccination — PCORnet, United States, January 2021–January 2022 [Internet]. Available from: <https://pconet.org/data>

ขอศึกษาข้อควรระวัง อาการไม่พึงประสงค์ ข้อกำหนดในการรับวัคซีน เพื่อการได้รับวัคซีนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

Pfizer (Thailand) Limited, Floors 36 and 37, United Center Building, 323 Silom Road, Silom, Bangrak, Bangkok 10500 Tel (66) 2761 4555

Editorial development by MIMS. The opinions expressed in this publication are not necessarily those of the editor, publisher or sponsor. Any liability or obligation for loss or damage howsoever arising is hereby disclaimed.

© 2022 TIMS (Thailand) Ltd. All rights reserved. No part of this publication may be reproduced by any process in any language without the written permission of the publisher.

TIMS (Thailand) Ltd. 2 Fl., Padungkiat Building, 27, 29 Soi Sukhumvit 62, Sukhumvit Road, South Phra Khanong, Phra Khanong, Bangkok 10260, Thailand. Tel: 0 2741 5354 Fax: 0 2741 5360 Email: enquiry.th@mims.com www.mims.com TH-PFI-181